

Jan Willem Roosenbrand   Oosterkerk 8 juli 2012   zondag 18

Lezing: Romeinen 8:18-30

Zingen Psalm 115: 1 7 8

Catechismus zondag 18

Dia 1

Heb je daar een voorstelling bij hoe dat toegaat in de hemel: dat Jezus voor het aangezicht van zijn Vader voor ons pleit?

Ik vind dat knap lastig.

De Here Jezus kennende vind ik het niet moeilijk om te geloven dat Hij voor mij opkomt, dat hij mijn vergeving is, mijn leven is. Ik kan me er op mijn beste momenten in verheugen dat ik, met dat Christus naar de hemel ging, dat ik daar ook al een beetje ben in hem.

Maar zodra ik het me concreet ga voorstellen, loop ik vast.

Alleen al waar de hemel is. Hierboven? Maar hoe zit dan in dit oneindige universum?

Is het wel een ruimte? Kun je er lopen en aan tafel zitten?

En dan verder: hij pleit voor me. Hoe werkt dat? Ik doe iets stoms. Ik ben fout bezig. Hoe gaat dat dan? Wordt dat overgebiefd in de hemel door engelen? Wordt het door God ter sprake gebracht in zijn omgang met Jezus? En moet je je dan voorstellen dat Jezus dan zegt: Ja, Vader, dat is wel waar, die jongen is echt dom bezig, fout, zondig, maar kijk, mijn handen, ik ben ook voor hem gekruisigd?

En gaat dat dan zo door, voor ene Jan-Willem Roosenbrand uit Groningen in Nederland, maar voor miljoenen en miljarden anderen ook?

Is dat niet een beetje al te letterlijk, als je je dat zo voorstelt? En ook niet wat te naïef, kinderachtig? Of moet ik gewoon niet zo moeilijk doen en het gewoon aannemen?

“Jezus is voor de ogen van zijn leerlingen opgenomen in de hemel.”

Dia 2

Kan ik me daarbij nog wat voorstellen in een grenzeloos uitdijend heelal?

Niet dat ik me dáár iets bij kan voorstellen trouwens, bij dat altijd maar uitdijende heelal, net zo goed als ik ook niks snap van dat Higgs deeltje. Maar ook al snap ik dit niet, ik zie wel dat het echt lastig is de hemel als ruimtelijke plek boven ons te lokaliseren.

Was dat vroeger niet makkelijker toen de wereld er nog anders uitzag: een platte schijf op het water, met pilaren vastgezet, en daarboven een koepel, een uitspansel, met wolken aan de onderkant ervan, en erboven de troonzaal van God, zoals Psalm 104 erover zingt.

Maar tegelijk begrijp ik ook dat het voor Israël met dat voor ons verouderde wereldbeeld, dat de hemel voor hen ook een geheimenis bleef. Want zij konden ook niet boven dat uitspansel komen. En met dat ze zeiden dat boven het uitspansel de hemel van God is, drukten ze natuurlijk juist ook het volkomen buiten ons bereik zijn van de hemel uit. Het gaat ons bereik en ons begrip te boven. De hemel is onbereikbaar voor ons.

Dia 3

Psalm 115 is een psalm die in een heel andere tijd dan de onze met de zelfde vraag worstelt: waar is God nu eigenlijk? De volken hebben goden op aarde, die wonen in deze schepping, die kun je zien, die kun je vastpakken. Maar wij?

2 Waarom zeggen de volken:

‘Waar is die God van hen?’

3 Onze God is in de hemel,
hij doet wat hem behaagt.

En dan verderop:

15 Moge de HEER u zegenen,

hij die hemel en aarde gemaakt heeft.

16 De hemel is de hemel van de HEER,
de aarde heeft hij aan de mensen gegeven.

Het gaat om de aanbidding van de God die onze voorstelling volkomen te boven gaat, wij zijn schepselen, gemaakt, mensen met een begin en eind. Maar hij is de schepper, van deze aarde en van de hemel. En de hemel dat blijft voorlopig zijn domein, zijn geheim, buiten ons bereik, wij hebben de handen vol aan de aarde. Om hier in Groningen de naam van de God die niemand kan zien, die in de hemel woont, om die naam hier in Groningen op de lippen te blijven nemen.

Zo eindigt deze psalm:

Niet de doden loven de HEER,
niet wie zijn afgedaald in de stilte,
18 wij zijn het, wij zegenen de HEER,
van nu tot in eeuwigheid.

Het was en het is altijd boven onze macht geweest, de hemel.

Dia 4

En het verhaal van Christus beweert nu dat Christus in die voor ons onbereikbare wereld terug gekeerd is, en nu: als mens na zijn dood, die onze dood is, na zijn opstanding die onze opstanding wordt.

Hij is als mens terug gekeerd naar God.

God is op deze aarde mens geworden. Met een tastbaar lichaam. Ons vlees en bloed.

Hij stierf onze dood. Hij onderging onze schuld. Hij kwam in ons graf.

En daar kwam hij doorheen: het graf is leeg. Onvoorstelbaar, maar mensen zoals wij hebben het met eigen ogen gezien.

En deze Jezus, God die mens werd, die ging terug naar de plaats die ons verstand te boven gaat, waar wij nooit kunnen komen, de hemel van God. En hij is daar als mens.

Laten we een volgende stap zetten.

Tot nu toe ging het over de hemel zoals die altijd al de plek van God alleen is geweest, niet voor mensen, te hoog gegrepen voor mensen. Ontoegankelijk voor ons. En daar is Christus onze mede-mens, onze broer, welkom.

Dia 5

De volgende stap is: bij de hemelvaart van Christus gaat het niet om de vraag of er leven is na dit leven, leven na de dood. Het gaat om de bewering dat er lichamelijke is na de dood.

In de tijd van het Nieuwe Testament ging de discussie globaal genomen in de wereld van de Grieken als het ging over de onsterfelijkheid van de mens over de vraag: is het met de dood afgelopen (zoals veel mensen nu ook geloven) of gaat de ziel van de mens over in hogere sferen (zoals tegenwoordig ook veel mensen geloven, een sterretje in de lucht, of iemand die vanuit een andere dimensie altijd nog op de een of andere manier met je meeleeft en van boven af je in de gaten houdt.).

Maar het christelijke geloof komt vanuit het verhaal van Jezus met een heel andere bewering: er is na de dood een voortzetting van ons complete bestaan, niet alleen van onze ziel, van onze gedachten, maar van onszelf, in ons complete mens-zijn. Dit lichaam mag bij God wonen. Dit lichaam dat ziek kan worden, dat begraven wordt, dat verteerd wordt. Dit lichaam waarmee we elkaar koesteren en liefhebben, maar waarmee we ook zoveel rottigheid uithalen, dat ons irriteert en in de weg zit: dit lichaam is welkom bij God.

“In Christus hebben wij ons vlees in de hemel als onderpand, dat hij ook ons bij zich halen zal”.

En dan gaat het in de christelijke hoop er om dat niet alleen mijn ziel, maar ook mijn lichaam, maar dan ook niet alleen *mijn* lichaam, maar dan ook mijn hele *wereld*, deze hele geschapen kosmos, deze blauwe planeet, bij God mag komen wonen. Of andersom, dat God op deze blauwe planeet zal komen wonen. God bij de mensen. Mensen bij God. De hemel op aarde.

Het begin is er: Christus aan Gods rechterhand.

Ik bedoel niet dat ik me dit makkelijk kan voorstellen en dat ik hier geen moeite mee heb, maar als ik naar Christus kijk, ja, dan mag ik hopen dat de Geest me de ogen ervoor opent dat ik ontdek en durf te geloven dat mijn toekomst, mijn complete toekomst bij God en bij Christus ligt. Daar bid ik ook om, met Paulus in Efeziërs 1:

Dia 6

Moge uw hart verlicht worden, zodat u zult zien waarop u hopen mag nu hij u geroepen heeft, hoe rijk de luister is die de heiligen zullen ontvangen, 19 en hoe overweldigend groot de

krachtige werking van Gods macht is voor ons die geloven. 20 Die macht was ook werkzaam in Christus toen God hem opwekte uit de dood en hem in de hemelsferen een plaats gaf aan zijn rechterhand, 21 hoog boven alle hemelse vorsten en heersers, alle machten en krachten en elke naam die genoemd wordt, niet alleen in deze wereld maar ook in de toekomstige.

Paulus gebruikt hier allerlei superlatieven om aan te geven hoe fantastisch, hoe ongelooflijk, hoe alle voorstellingen te boven gaand die positie van Jezus is, en hoe wij daar in zullen delen.

Dat is een van de manieren waarop de bijbel ons daar een beeld van probeert te geven. Door te zeggen: het is altijd super, super, meer dan je stoutste dromen.

Dia 7

En omdat het over een wereld gaat die je nu nog niet kunt filmen, het gaat over een nieuwe wereld, ja, het is deze wereld, het is de oude wereld, maar dan wel helemaal in een nieuwste versie, een upgrade die alle verwachtingen te boven gaat. Daarom is het ook zo moeilijk om je er een voorstelling van te maken.

Je komt niet verder dan beelden. Denk aan het beroemde beeld van een leeuw die stro eet samen met de runderen. Moet je je dat letterlijk zo voorstellen? Moet je je nu gaan indenken hoe dat met de spijsvertering en met het gebit van de leeuwen gaat zitten op de nieuwe aarde? Lijkt me niet. Het gaat om een beeld van veiligheid, van niet meer op je hoede hoeven zijn voor gevaren.

Ik had het net over onze blauwe planeet waar God komt wonen. Maar Openbaring 21 zegt dat de zee er niet meer zal zijn. Is de nieuwe planeet aarde dan niet meer blauw? Zeg het maar.

We zitten in onze reactie op wat de bijbel hierover meldt, altijd in een pendelbeweging tussen aan de ene kant al te letterlijk nemen van de beelden (geen zee, dus geen blauwe planeet, jammer voor watersporters), en het te ver vervluchtigen van deze beelden tot kale abstracties als veiligheid, geborgenheid, termen die zo uitgekleet kunnen worden dat je er niet meer warm of koud van wordt.

Misschien hangt het ook af van of je een woorddenker bent of een beelddenker, wat je het meest aanspreekt.

Dia 8

De bijbel wil in de concreetheid duidelijk maken dat het echt deze wereld is, die gered wordt. Deze wereld komt eindelijk tot zijn recht. Deze wereld met leeuwen, met onstuimige zeeën, dit lichaam met zijn handicaps, met zijn opspelende hormonen, met zijn genoeg in een goed glas wijn.

En tegelijk is het niet zomaar de voortzetting van dit leven in de oneindigheid, het is een nieuwe versie, de kaarten worden opnieuw geschud. De zee is er niet meer. Het huwelijk wordt overruled door de nabijheid van God, door het echte huwelijk van Christus en de kerk.

Christus is daar al. In die wereld bij God.

Wij mogen volgen.

En tenslotte komt de hele schepping er achter aan.

Het wordt één loflied op God. In Jezus' naam, amen.

Amen